

Handläggare
Magdalena Möne
08-508 26 247**Till**
Trafiknämnden
2025-10-23

Hökarängsplan, permanent aktivering. Genomförandebeslut

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden beslutar att godkänna trafikkontorets förslag till genomförande av projekt Hökarängsplan, permanent aktivering, till en investeringsutgift om 13 mnkr kronor.
2. Trafiknämnden beslutar att ge trafikkontoret i uppdrag att genomföra upphandlingar samt teckna avtal inom ramen för genomförandebeslutet.
3. Trafiknämnden anmäler beslutet till Farsta stadsdelsnämnd.

Gunilla Glantz
FörvaltningschefUlrika Falk
AvdelningschefKarin Tufvesson Hjelmfeldt
Enhetschef

Sammanfattning

Trafiknämnden antog i februari 2025 ett samlat inriktningsbeslut för 2025 och 2026, för permanent aktivering av flera torg i fokusområden. Hökarängsplan, som ingår i fokusområde Farsta, var ett av de torg som ingick i beslutet. Projektet är också en del av en trygghetssatsning på Hökarängen centrum som pågått sedan 2022 och som omfattat andra delar av Hökarängens centrum.

Aktuellt projekt omfattar upprustningen av Hökarängsplan och Sirapsvägens vändplan. Genom möblering och satsning på både trafiksäkerhet och tillgänglighet förväntas torget blir attraktivare för fler besöksgrupper. Projektet planeras bli klart under 2026.

Kontoret föreslår att trafiknämnden beslutar om genomförande av projekt Hökarängsplan till en investeringsutgift av 13 mnkr, fördelat med 1,5 mnkr kronor år 2025 respektive 11,1 mnkr kronor under 2026. Investeringen bedöms kunna finansieras genom medel från nämndens långsiktiga investeringsplan samt inom satsningen stadsmiljö i fokusområden inom nämndens utökade investeringsplan

Introduktion till projektet

Bakgrund

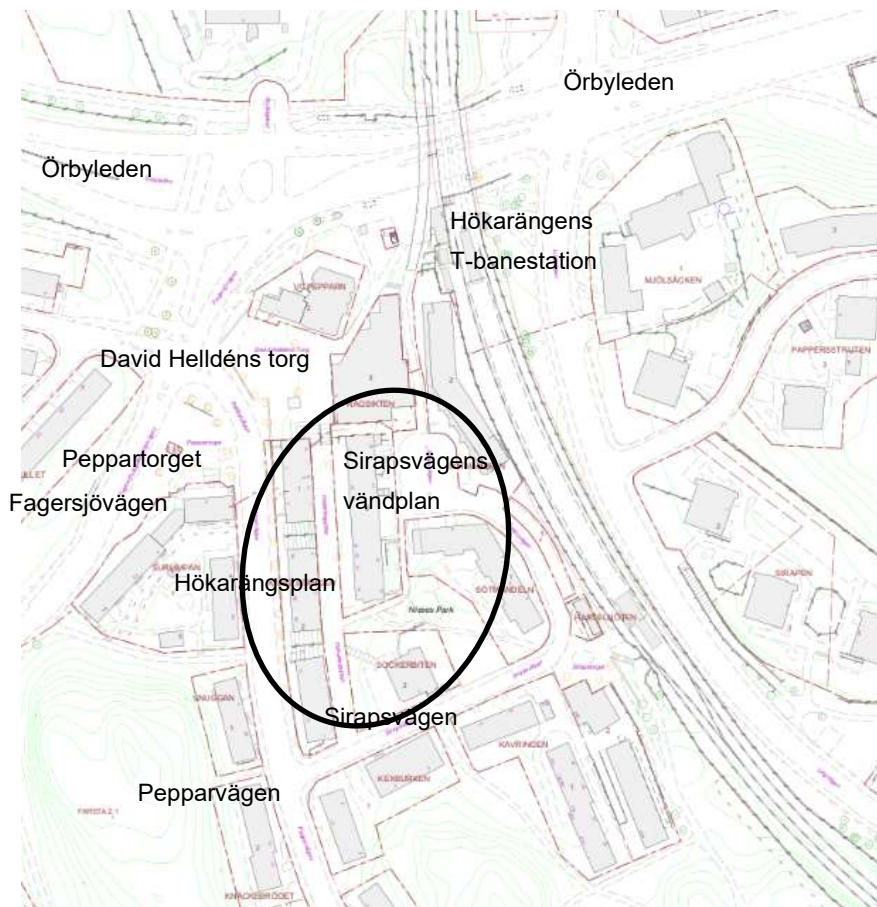
Trafiknämnden antog i februari 2025 ett samlat inriktningsbeslut för 2025 och 2026, för permanent aktivering av flera torg i fokusområden, dnr T2024-02494. Hökarängsplan var en av de platser som ingick i inriktningsbeslutet.

Hökarängsplan och Sirapsvägens vändplan är, tillsammans med David Helldéns torg, en del av Hökarängens centrum. Våren 2025 invigdes de första två etapperna av en för trygghetssatsning på Hökarängens centrum. De första etapperna genomfördes som ett resultat av platssamverkan och en gemensam trygghetsansökan från trafikkontoret och Farsta stadsdelsförvaltning.

De fortsatta etapperna i upprustningen av Hökarängsplan och Sirapsvägens vändplan görs dels som en del av satsningen på aktivering av torg och platser i Stockholms fokusområden och som en fortsatt trygghetssatsning på Hökarängens centrum.

Hökarängens centrum har vid en multikriterieinventering av Stockholms alla torg hamnat högt upp på listan för torg som är i behov av åtgärder.

Sirapsvägens vändplan är en plats där många gående, cyklister, bilar och stora lastbilar ska samsas, vilket skapar en otrygg trafiksituation. Platsen har pekats ut som otrygg av stadsdelsförvaltningens trygghetssamordnare och osäker i dialog med medborgare.



Figur 1 Översikt över Hökarängens centrum med Hökarängsplan och Sirapsvägens vändplan inringat.

Mål och syfte

Syftet med projektet är att aktivera torget genom att förbättra attraktiviteten och förutsättningarna för vistelse. Genom möblering, lekfulla tillägg, ändrad höjdsättning för tillgängliga entréer och fler träd förväntas målgruppen breddas och platsen bli tryggare. Sirapsvägens vändplan får dessutom en ny trottoar för bättre framkomlighet för gående.

Avgränsning

Projektet omfattar inte Pepparvägen eller Sirapsvägen i sin helhet. I samband med projektet har parkering- och inlastningsbestämmelser på vägarna runt centrum setts över, bland annat utifrån synpunkter inkomna i projektdialogen.

Befintlig situation

Torget ligger en trappa upp från David Helldéns torg, i Hökarängens centrum mitt emellan uppgångarna från tunnelbanan. Trappan är en så kallad åsnetrappa, med lägre och djupare trappsteg än vanliga trappor.

Gågatan är till stor del belagd med smågatsten som blivit ojäm, påverkad av sättningar och trädrötter från träd som saknar växtbäddar. Flera av entréerna har ett eller två trappsteg.

Sirapsvägens vändplan nås via en sluttande gångväg från Hökarängsplan och fungerar som genväg till och från tunnelbana, anslutning till gång-, cykelbro över Örbyleden men även som parkering och lastplats för handlaren. Ytan är mycket trång och nedgången. Alla material är slitna av hårt tryck från lastbilar.



Figur 2 Hökarängsplan sett från Sirapsvägen. I bilden ser man ledstråket av granithällar.



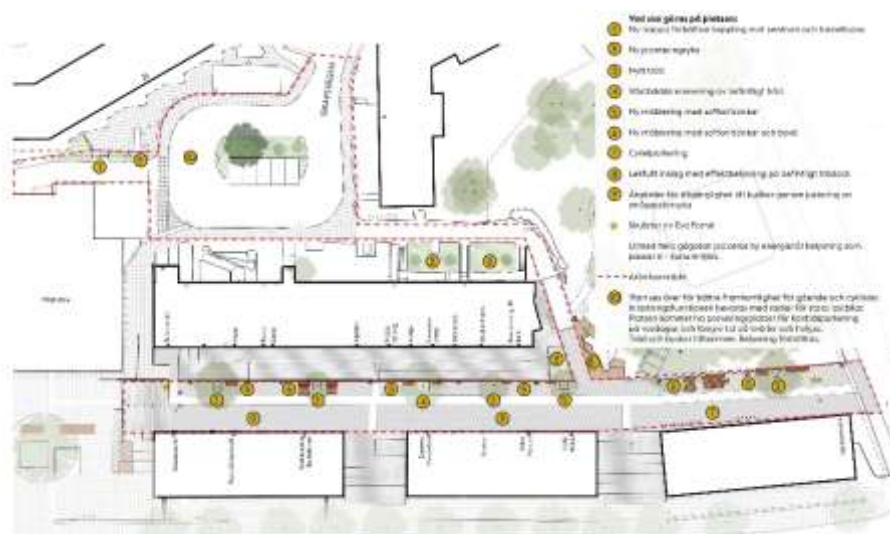
Figur 3 Sirapsvägens vändplan. På bilden ser man matbutikens containrar samt inlastning och parkering.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom trafikkontoret i samverkan med Farsta stadsdelsförvaltning. Stadsdelsförvaltningen har samordnat dialog med lokal företagarförening och medborgare. Programmet har initierats genom lokal platssamverkan med syfte att öka tryggheten.

Åtgärdsförslag

Projektet omfattar åtgärder på Hökarängsplan och Sirapsvägens vändplan. På Hökarängsplan ligger fokus på vistelse och tillgänglighet genom ny möblering och lekfulla inslag. På Sirapsvägens vändplan rör åtgärderna främst förbättrad trafiksäkerhet men också viss hantering av dagvatten och ökad trivsel genom planteringar.



Figur 4 Projektillustration. Norr åt vänster. Se även figur 5 och 6.

Åtgärder på Hökarängsplan

- Ny möblering med bänkar, soffor och bord
- Ny cykelparkering
- Befintligt träd får ny växtbädd
- 5 nya träd planteras
- 2 träd fälls då de är i mycket dåligt skick
- Komplettering av befintliga plantering
- Rökning av sikt i planteringar
- Renovering av historisk skylt
- Lekfullt inslag vid träddeckat med effektbelysning
- Åtgärder för tillgänglighet till butiker genom justering av smågatstensyta
- Leksulpturer av Eva Fornåa



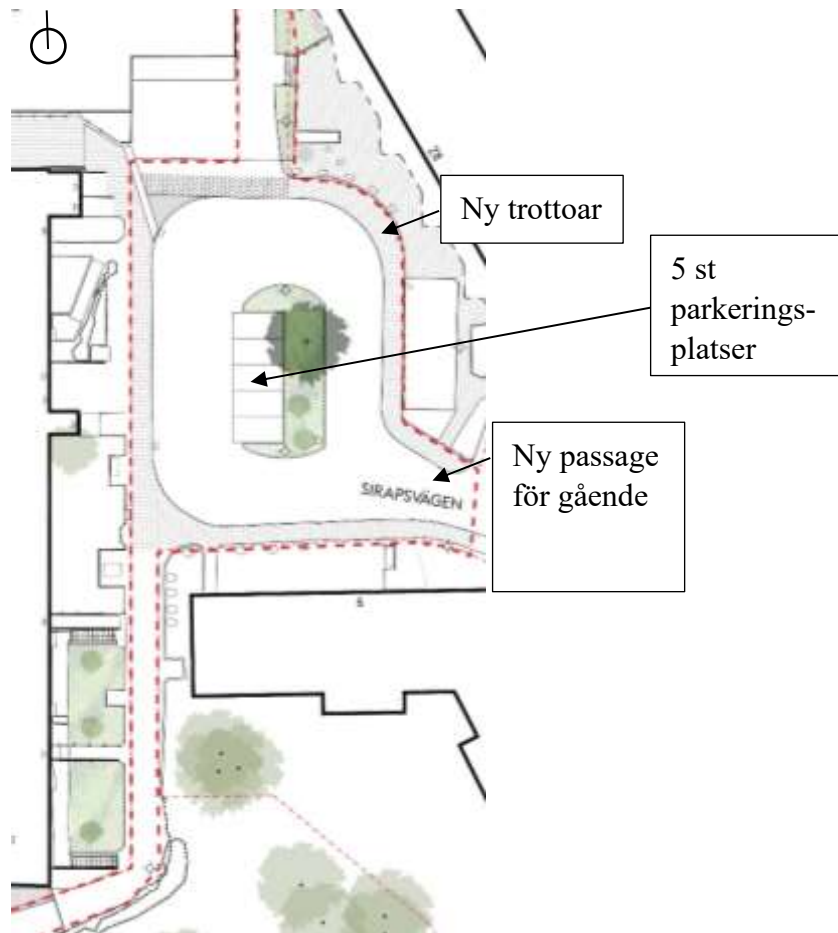
Figur 5 Hökarängsplan. Norr uppåt.

Trafikkontoret
Stadsmiljö

Fleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 26 247
Växel 08-508 27 200
magdalena.mone@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

Åtgärder på Sirapsvägens vändplan

- Ny trottoar
- Ny trapp
- Förbättrad belysning
- 1 nytt träd
- Nya planteringar
- Bibehållen inlastning till butiker
- 5 parkeringsplatser behålls med korttidsparkering dagtid och längre tid på kvällar och helger.
- 9 parkeringsplatser tas bort



Figur 6 Sirapsvägens vändplan. Norr uppåt.

Avvägningar

I enlighet med Stockholm stads Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning har ett antal avvägningar gjorts i projektet.

På Sirapsvägens vändplan har en avvägning gjorts mellan antalet parkeringsplatser och framkomligheten och trafiksäkerheten för gående. En trottoar har prioriterats och 9 parkeringsplatser har tagits

bort. Efter utredningar av trafikrörelser har 5 st parkeringsplatser tillsammans med och en mindre planteringsyta planerats in i den yta som inte ligger i vägen för angöring till butiker eller vändrörelser från lastbilar. Platserna kommer fungera som korttidsparkering dagtid och längre parkering kvällar och helger.

Två träd bedöms behöva fällas. De träd som behöver fällas har inventerats och bedöms vara i för dåligt skick för att kunna sparas. Stora stamskador och stora brutna grenar påverkar trädens hälsa allvarligt. 6 st. nya träd kommer att planteras inom ramen för projektet.

För att inte hindra framkomligheten placeras möbler i möbleringszoner. Dessa ligger inte i ledstråken. Möblering och aktiviteter är valda utifrån att så många som möjligt ska kunna nyttja torget. Utrustningsdetaljer som underlättar för många, som armstöd, ryggstöd, utrymme för rullstol vid bord är planerade.

Information om utvecklingen av torget torget går ut i stadens kommunikationskanaler som hemsida, På tal om Stockholm, och till berörda funktionshinderråd.

Befintliga ledstråk av slät granit ligger kvar för bibehållen orientering och framkomlighet.

Den största delen av Hökarängsplan är belagd med smågatsten. Materialet var med i den ursprungliga utformningen av arkitekten Erik Glemme och ska bevaras. Av kulturmiljöskäl återanvänds stenen där ytor måste läggas om. Ytor som är ojämna på grund av sättningar och ytor som behöver höjas upp vid entréer för att ta bort trappsteg läggs om.

Konsekvenser

- Konsekvenserna för tillgänglighet och trafiksäkerhet förväntas bli positiva då en ny trottoar planeras på Sirapsvägens vändplan. Även omläggningen av smågatstensytan på Hökarängsplan innebär en förbättring för tillgängligheten då de flesta entréer kommer kunna angöras i nivå utan trappsteg efter genomförandet.
- Konsekvenserna för gestaltning är positiva då stor omsorg om kulturmiljön har tagits i projektet.

- Konsekvenserna för trygghet, barn och jämställdhet förväntas bli positiv då frågorna hanterats samlat. Gågatan får lekfulla inslag genom konst av Eva Fornåå. Den befintliga scenen får bättre belysning och lekfulla inslag med koppling till tidigare verksamheter längs gågatan.
- En ny plantering på Sirapsvägens vändplan förväntas ta en del av större regn. Inhemska och blommande träd ska bidra med ekosystemtjänster som skugga, stöd till pollinatörer och småfåglar.
- Konsekvenserna för näringsidkare förväntas bli desamma som idag eller bättre genom ökad framkomlighet och tillgänglighet. Vändplanen har kvar sin funktion för inlastning. Färre parkeringsplatser på Sirapsvägens vändplan minskar möjligheten att komma med bil till centrum men samtidigt minskar antalet bilrörelser som är i konflikt med inlastning.
- Boende och näringsidkare kan påverkas i och med att antalet parkeringsplatser minskar i området.

Tidplan och genomförande

Tidplan

Projektering och upphandling genomförs under 2025. Entreprenad startar 2025 så snart beslut är taget. Investeringsutgift på 13 mnkr, fördelas med 1,5 mnkr kronor år 2025 respektive 11,1 mnkr kronor under 2026.

Aktivitet	2025	2026
Genomförandebeslut	x	
Projektering	x	
Upphandling	x	
Entreprenad	x	x

Produktionsplanering och trafik under byggtiden

Framkomligheten till bostäder, butiker, parkeringar och tunnelbana kommer säkras under hela byggtiden. Även leveranser ska säkras.

Detta kan komma att innebära att flera omflyttningar av arbetsområdet behövs.

Intressenthantering och kommunikation

Under programskedet hölls dialog på plats i Hökarängens centrum. Projektet har informerat på Hökarängens dag 2025 och haft separata möten med handlarna och fastighetsägarna i Hökarängen.

Farsta stadsdelsförvaltning som förvaltar grönytor i stadsdelen har medverkat i projektgruppens kontinuerliga avstämmningar och granskningar.

Projektet kommuniceras på stadens hemsida Stockholm växer. Sidan uppdateras kontinuerligt inför och vid behov under byggtiden.

Pressmeddelande går ut till På tal om Stockholm vid byggstart och efter färdigställandet.

Ekonomi och finansiering

Investering

Investeringsutgiften för projekt Hökarängsplan beräknas till 13 mnkr brutto baserat på bygghandling, enligt tabell nedan. Kontoret bedömer att projektet kan inrymmas inom utökad budgetram inom satsningen stadsmiljö i fokusområden samt inom nämndens långsiktiga budgetram inom satsning torg.

Utgifter	Tidigare nedlagt (mnkr)	Beräknade kommande utgifter (mnkr)	Totalt (mnkr)
Utredning och projektering	0,4	0,8	1,2
Byggansvarigkostnader inkl. byggledning och risk	0,1	3,0	3,1
Entreprenad		8,2	8,2
Index		0,5	0,5
Summa utgifter	0,5	12,5	13,0

Utgiftsposter

Kostnader för utrustning utgör huvuddelen av projektets budget tillsammans med budget för växtbäddar och plantering.

Risk

Risk utgör 1,8 mnkr. Risker som identifierats är främst kopplat störningar under byggtid för tredje man i och med att

byggarbetsplatsen är trång och att det pågår många verksamheter på torget och vändplanen som inte får påverkas negativt.

Investeringsplan

Projektet beräknas delvis inrymmas i nämndens långsiktiga investeringsram inom satsning torg och finansieras även med medel inom nämndens utökade budgetram för stadsmiljö i fokusområden.

Eventuella medel från central medelsreserv

Kontoret avser att ansöka om trygghetmedel och klimatmedel avses att sökas ur stadens centrala medelsreserv för 2026. Åtgärderna (brunnsplaceringar och plantering) på Sirapsvägen kommer i viss mån kunna avlasta dagvattennätet och även minska ytavrinningen som vid stora regn påverkar David Helldéns torgs lägre liggande delar. Upprustningen av Hökarängsplan och Sirapsvägen är en del av trygghetssatsningen av Hökarängen centrum.

Driftkostnader

Projektet beräknas medföra ökade kapitalkostnader med sammanlagt cirka 1,0 mnkr per år från och med år 2027.

Kapitalkostnaderna, som avser avskrivningar med en genomsnittlig preliminär avskrivningstid om cirka 20 år och intern ränta om 2,8 procent, minskar därefter successivt med gjorda avskrivningar.

Efter övertagandet som normalt sker efter två års garantitidsskötsel kommer driftkostnaderna öka marginellt för Farsta stadsdelsförvaltning i och med att en ny gatugrön yta tillkommer på Sirapsvägens vändplan.

Driftkostnaden för trafikkontoret ökar också marginellt då antalet träd i gatugröna ytor ökar från 2 st. till 7 st.

Risk/Osäkerhet

Risk utgör 1,8 mnkr. Risker som identifierats är eventuella föroreningar och störningar under byggtid. Både för verksamheter som är beroende av leveranser och för de som normalt utnyttjar den service som torget erbjuder.

Projektet kommer kräva en tydlig kommunikation med fastighetsägare, verksamheter och medborgare och en noggrann planering av entreprenadens upplägg.

Slut**Trafikkontoret**
Stadsmiljö

Fleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 26 247
Växel 08-508 27 200
magdalena.mone@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm